

NOVĂŢEANUL

Publicație lunară independentă

ORAȘUL NOVACI ❖ Anul IX, Numărul 94 ❖ Joi, 29 Aprilie 2021 ❖ ISSN 2392 - 6961

PRĂZNICUL SFINTEI ÎNVIERI

Am trăit un an, 2020, în care Sfânta Lumină am primit-o altfel. Am putea spune că pentru oamenii credincioși am văzut plângând Lumina și am auzit vaietul Luminii. Am înțeles de ce omul vine în această lume plângând și pleacă din ea tăcând. Și am văzut în răstimpul acestui an mai mult decât oricând adevărul spus că moartea ia din rând și niciodată la rând. Rugăciunea și mângâierea celui aflat în necaz au fost căutate cu însetare. Să fi înțeles oare oamenii că sănătatea este un dar și nu un dat? Să fi conștientizat omenirea că cele nevăzute pot să schimbe într-un totuțel cele văzute? Există în om organul care are puterea de a înțelege aceste adevăruri: inima. De cele mai multe ori peste ea, însă se află o piatră imensă pe care scrie: păcat. Trebuie să-L ajutăm pe Mântuitorul Hristos să o răstoarne ca să poată intra și în inima noastră.

Iată-ne în pragul Sărbătorilor Pascale ale celui de-al doilea an din timpul pandemiei cu Covid-19, anul 2021. Biserica, tăcută, rugătoare, cheamă sufletele să participe împreună cu Hristos la cele mai mari Sărbători: Învierea lui Lazăr în Betania în sâmbăta dinaintea Floriilor; Intrarea Domnului Hristos în Ierusalim în Duminica Floriilor, apoi săptămâna Sfințelor Patimi cu Liturghia Cinei celei de Taină în Joia Mare; Denia celor douăsprezece Evanghelii ale pătimirilor Domnului Hristos în seara zilei de joi; Ceasurile Împărătești vineri dimineața ca rememorare și conștientizare a durerilor Sfințelor Pătimiri; Denia înmormântării Mântuitorului lumii sau Prohodul în seara zilei de vineri; Liturghia punerii în

mormânt în dimineața zilei de sâmbătă și Liturghia Sfințelor Înviere precedată de dulcea chemare: „Veniți de primiți Lumină!”. Și anul acesta vom primi Lumină din Lumina imaterială ce se coboară din cer în fiecare an la Sfântul Mormânt din Ierusalim, cel din care Domnul Hristos a Înviat, adusă pe calea aerului de oameni cu credință care nu doresc să le fie făcute cunoscute numele. Ei știu că Dumnezeu cunoaște tot și că pe nimeni nu te poți bucura să-l ai dator ca atunci când îl ai pe El. Este Învierea Domnului Hristos dovada nemuririi sufletului, a Învierii noastre, a tuturor și a iubirii nemărginite a lui Dumnezeu. Cel ce s-a temut de ea în cel mai înalt grad, care a și negat-o și o neagă până azi este cel ce și-a pierdut atunci puterea, stăpânitorul întinericului, al neliniștii și al morții, diavolul.

De aceea, pentru omul credincios, trecerea din această lume nu este decât clipa în care se întâlnește în mod plener cu Dumnezeu. Depinde de noi cât de pregătiți suntem pentru această întâlnire. Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan spune: „Iubiților, dacă Dumnezeu astfel ne-a iubit pe noi, și noi datori suntem să ne iubim unul pe altul.” (I Ioan 4, 11).

Să-i cuprindem în inimi pe cei ce sunt în suferință și au nevoie de rugăciune și ajutor, să ne rugăm pentru cei ce stau de strajă vieții în aceste vremuri de grea încercare pentru neamul nostru. Să nu-i uităm nici pe cei ce și-au început în acest an călătoria veșniciei. Pe toți purtându-i în inimi și în gând, să ne rugăm unii pentru alții pentru a ne bucura împreună atunci când vom auzi în noapte chemarea în dulcele grai strămoșesc: „Veniți de primiți Lumină!”.

Hristos a Înviat!

Adevărat a Înviat!

Preot, COCONEȚU ION

INVESTIȚII DE MARE IMPORTANȚĂ PENTRU ORAȘUL NOVACI

AMENAJARE RÂUL GILORT ÎN ZONA LOCALITĂȚII NOVACI

După cum ne precizează primarul orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean, în perioada următoare vor fi demarate lucrările de regularizare și amenajare a râului Gilort și afluenților acestuia.

Se știe că în urma inundațiilor catastrofale din vara anului 2014 s-au produs multe stricăciuni în oraș și pe frumoasa vale a Gilortului. Pentru ca asemenea lucruri să nu se mai repete și pentru ca populația orașului să fie în siguranță în cazul unor evenimente naturale neprevăzute, s-au făcut multe demersuri la organele competente pentru remedierea problemelor cu care se confruntă populația orașului Novaci. Este de apreciat faptul că spre deosebire de guvernele anterioare, actualul guvern a găsit sursele de finanțare a acestui proiect prin care se oferă siguranța de viitor necesară pentru populația orașului Novaci. Astfel, Guvernul României, la inițiativa membrilor PNL, a adoptat Hotărârea nr. 366 prin care s-a aprobat proiectul de investiții care se va derula pe mai multe tronsoane ale râului Gilort, totalizând aproximativ 11 km.

Investiția se numește: „Amenajare râul Gilort în zona localității Novaci”. Fondurile vor fi asigurate de la bugetul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii, din veniturii proprii ale Administrației Naționale „Apele Române”, precum și din alte surse legal constituite.

CENTRUL ORĂȘENESC DE CREAȚIE, ARTE ȘI TRADIȚII

Ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Cseke Attila, a semnat miercuri, 17 martie un număr de 36 noi contracte de finanțare prin

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020, destinate promovării spiritului antreprenorial, modernizării unor instituții de învățământ și a mediului urban. Printre cele 36 contracte de finanțare semnate, unul vizează lucrări în orașul Novaci, județul Gorj, în valoare de 21.923.676,34 lei pentru înființarea Centrului Orășenesc de Creație, Arte și Tradiții și realizarea unui traseu ciclo-pietonal.

Primarul orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean, ne informează că în cadrul întâlnirii de lucru de la sediul ADR Oltenia de zilele trecute, a semnat deja contractul respectiv prin care se dorește realizarea acestui proiect ce însumează aproximativ 4,7 milioane euro (fonduri europene). Locația în care se va realiza proiectul menționat este fostul sediu al DGASP/ Raionul Gilort, unde se va amenaja și un parc de relaxare. Scopul nostru – preciza primarul – este de a crește și dezvolta învățământul local prin diferite activități culturale, inclusiv în domeniul „Artelor Mici”.

Aș preciza și eu: este mare lucru faptul că se reabilitează o clădire cu o istorie veche, despre care nu ne-a prea priit să vorbim fiindcă purta însemne comuniste, dar o clădire în care au funcționat primul Cămin Cultural și primul cinematograful din localitate.

Totodată, spunea primarul, un accent deosebit se va pune pe siguranța în trafic a pietonilor, făcându-se pași importanți în dezvoltarea unui oraș verde pentru localnici și turiști.

Constantin DĂRVĂREANU

Dragi novăceni,

HRISTOS A ÎNVIAT!

*Vă doresc sărbători luminate, viață lungă cu liniște și pace în suflet, sănătate, bucurii și împliniri alături de cei dragi!
Bucuria Învierii Domnului să vă pătrundă în suflet și case.*

LA MULȚI ANI!

PRIMARUL ORAȘULUI NOVACI
Dr. ing. DUMITRU LEUȘTEAN

Învierea Domnului să vă umple sufletul de lumină, ochii de lacrimile bucuriei, mintea de gânduri frumoase și inima de iubire.

**HRISTOS A ÎNVIAT!
LA MULȚI ANI!**

REDACȚIA PUBLICAȚIEI
„NOVĂŢEANUL”

MAREA TAINĂ A ÎNVIERII

Între sărbătorile anului, Învieria este cea mai mare. Tainele ei au rădăcini istorice și religioase profunde, cuprinzând un întreg ansamblu de fapte, idei, simboluri, sublimări și credințe. Antropologii observă că la toate popoarele renașterea naturii a căpătat semnificații deosebite. Diferitele religii care s-au succedat în istoria omenirii, și se zice că au fost cam 40 de mii, au practicat și dezvoltat multiple ritualuri, sentimente sau trăiri de maximă intensitate în legătură cu un astfel de eveniment. Este și firesc, deoarece Învieria este certitudinea continuării vieții, a speranței și a unui nou elan în toate faptele omului.

Creștinismul a valorificat zestrea spirituală a trecutului și a creat un nou orizont credinței. De altfel, Iisus a spus de mai multe ori că El nu a venit să strice vechea credință, ci să o întărească, să o dezvolte. Timp de secole, prorocii vestiseră venirea unui Mesia care să îi călăuzească pe oameni pe un nou drum. Acest nou drum a însemnat iubirea aproapelui, speranța că păcătosul se poate mântui schimbându-și comportamentul într-unul conform cu principiile prescrise de Divinitate, că niciunui om nu-i este dat să asuprească, să robească alt om etc. Cât de mult sau puțin s-a realizat din aceste legi sau principii, credem că fiecare dintre noi poate ușor constata.

În scrierile religioase creștine, Învieria este considerată temelia Bisericii și exprimă trecerea de la moarte la viață. Grăitoare în acest sens este Pilda dată de Iisus despre bobul de grâu. În Evanghelia după Ioan, se spune că Iisus dezvăluie ucenicilor săi Marea Taină a Învierii, făcând referire la bobul de grâu: „Dacă bobul de grâu nu moare, rămâne singur; Dacă moare, produce rod mult”. Astfel, minusculul bob de grâu moare pentru a învia. Tot așa va spune Iisus: moartea Mea este pentru a învia și a aduce mântuirea neamului omenesc.

Învieria presupune o pregătire prealabilă temeinică pentru fiecare dintre noi. În afară de ceea ce se poate observa ca alcătuind postul, rugăciunea etc., foarte importantă este reflecția asupra temeiurilor lumii și vieții, a faptelor noastre. Învieria se produce pentru schimbarea noastră. Marele eveniment nu este doar ceva ce se întâmplă în afara noastră, în natură, în comunitatea în care trăim. Învieria se cere să fie și a noastră, prin regăsirea drumului vieții, a iubirii aproapelui, a cumpătării etc., precum și alungarea invidiei, a depravării, a goanei nebune după ce este trecător și adesea fără valoare. Astfel, Învieria este pentru fiecare trecerea la o altă viață, pătrunsă de marile noastre datorii omenești, de învățăturile care ne ajută să

ajungem la adevărurile perene. Așadar, pentru fiecare dintre noi, Învieria ne cere să trecem la o lume nouă, la un nou mod de viață, mai aproape de Marile Învățături.

Miracolul Învierii se constituie cu ajutorul unui arsenal de elemente, cu valoare de sacralitate, fiecare având sensurile sale profunde. Sărbătoarea Învierii, adică Paștele, semnifică și Jertfa Mielului, simbol al nevinovăției, al purității celor drepte. Masajul profund aici pare a fi că prin jertfă ne purificăm, prin suferință ne întărim. La rândul lor, ouăle roșii au o simbolistică extrem de interesantă.

La toate culturile, oul semnifică începutul, fecunditatea, continuitatea. Ca și în cazul bobului de

grâu, oul moare pentru a învia, pentru a apărea o nouă ființă. Înroșirea ouălor se pare că a fost făcută de chinezi în urmă cu vreo 4000 de ani. Roșul simbolizează în vechile civilizații istorice, de circa 40 de mii de ani, viața, sângele, triumful vieții asupra morții. Strămoșii noștri îndepărtați au folosit mii de ani vopsea roșie (ocru) ca simbol al vieții la ceremonialul de înmormântare.

Sărbătoarea Învierii are, pe de altă parte, ca elemente centrale, lumina focul, lumânările. În civilizația noastră ancestrală, focul a fost considerat simbol al purificării, al prefacerilor, dar și al veșniciei. În civilizațiile orientale vechi, focul, respectiv lumânarea, simboliza sufletul omului, care arde mai repede sau mai încet. De aici și asocierea lumânărilor aprinse la marile evenimente din viața omului. De altfel, însăși lumea era considerată, de către celebrul gânditor grec din Antichitate, Heraclit, ca fiind un foc care se aprinde și se stinge după măsură.

Pentru Lumânarea de la Învierie, care se considera că are puteri tămăduitoare, a existat mereu cerința ca aceasta să fie din ceară curată de albine. Albinele au fost

și sunt considerate cele mai curate viețuitoare. Mai mult, ceara este făcută de albinele care sunt mereu fecioare, matca sau regina, fiind singura care este fecundată și dă naștere la noi generații de albine.

De la această sărbătoare nu pot lipsi pâinea și vinul. Demult, în negurile istoriei, grâul, pâinea au fost considerate elemente totemice, în sensul că de acestea depindea viața omului. De aceea, pâinea a fost venerată în toate culturile. În creștinism, pâinea este considerată – trupul lui Iisus, care se frânge pentru mântuirea oamenilor.

Simbolistica vinului are și ea o lungă istorie. Cert este că acesta este considerat „sângele Domnului”, respectiv, un element prin care se înlesnește legătura cu Sacralul. Așa se face, după cum se știe, că nici o slujbă în biserică nu se poate face fără lumânări, pâine și vin.

Învieria este, așadar, un monumental eveniment, la care participă oamenii și întregul Univers. Așa-zisa economie liberă de piață, a șters cu buretele aproape toate vechile practici și ritualuri legate de acest Mare Eveniment. A simplificat totul, de la frământatul și coptul pâinii, înroșirea ouălor, până la cele privind Jertfa Mielului și le-a supus noului Zeu al timpului de astăzi, Banul. Vremuri dramatice, care pun în evidență și mai mult nevoia de Învierie a fiecăruia dintre noi.

ION C. DUȚĂ

HRISTOS IISUS SPRE SLĂVĂ-AI ÎNVIAT

E bucuria vieții peste tot în lume

(Doar moartea a murit cu iadul său).

Avem de-acum un Împărat de Glorie cu sfânt nume

Ce e Păstorul nostru Sfânt, și OM, și Dumnezeu.

În casa mea Lumina a pătruns deplină,

Cu bucurie-n suflet lângă Iisus am alergat,

I-am dăruit bujori din inima-mi senină

Și am cântat cu toată viața din grădina

„Iisuse, Doamne, spre Slavă ai Înviat!”

O CARTE DESPRE ARMONIA NOASTRĂ CU NATURA

Generalul Petre Similean, care nu uită niciodată să spună că a fost elev al Liceului Novaci, a publicat recent o carte, la Editura Universul Academic, despre inteligența animalelor. După cum se știe, orice carte poate fi studiată din mai multe perspective. Mie mi-a format convingerea că mesajul acestei lucrări este mai ales unul legat de armonia dintre om-natură, de faptul că atât plantele, cât și animalele sunt rude mai îndepărtate sau mai apropiate din marele trunchi al vieții pe Pământ și trebuie să le tratăm ca atare.

Scrisă cu vervă și folosind fine observații asupra formelor complexe ale vieții din jurul nostru, cartea invită la reflecție și credem că poate determina chiar modificări de comportament cotidian. Acest comportament se cere să fie unul de mai mult respect și mai multă grijă față de plantele, copacii, pomii, animalele, păsările care populează locurile unde trăim.

Elementul cheie asupra căruia se oprește lucrarea este însă inteligența

prezentă la lumea animalelor. Poate unii dintre noi consideră că inteligența este doar apanajul oamenilor, și nici la toți aceștia întotdeauna. Lucrurile nu stau însă așa, după cum este dovedit de multiple cercetări științifice. Desigur, aici ar fi necesare ample precizări legate de ce este inteligența, mai ales astăzi, când tinde să ne copleșască inteligența artificială, cum i se spune. Dicționarele de psihologie explică inteligența ca fiind capacitatea de a sesiza rapid o problemă, o stare, o situație și a o rezolva. În istorie a apărut din nevoia de adaptare, de relaționare între o existență și mediu din perspectiva supraviețuirii. Se vorbește însă și de inteligență ca de o calitate generală a materiei și din punctul nostru de vedere, chiar Universul este inteligent într-un anume fel.

Generalul Petre Similean alege însă alt mod de a ne prezenta inteligența din lumea plantelor și a animalelor. Este vorba de prezentarea unor observații asupra comportamentului inteligent la viețuitoare, care demonstrează unitatea noastră cu

lumea vie și chiar nevoia de a ne antrena inteligența plecând de la ceea ce ne oferă această lume vie. Relatarea unor întâmplări prin care autorul a trecut personal, conferă cărții autenticitatea argumentării ample a ideilor care stau la baza construcției lucrării. Am remarcat în mod deosebit câteva.

Una dintre acestea este cea legată de isprăvile unui pui de stăncuță care căzuse din cuibul aflat în curtea casei de la țară a autorului, în încercarea de a zbura. Nevoia de ajutor era iminentă, așa că stăpânul curții i-a oferit puiului hrană. Puiul nu s-a împotrivit și apoi de câte ori ieșea stăpânul în curte, el ateriza acolo, bătea din aripi și deschidea cioculețul pentru a primi hrană, timp de multe zile, până când a învățat singur să-și caute mâncarea. Credem că un astfel de caz este destul de edificator despre inteligența animală și armonia viețuitoarelor de pe la noi.

Un alt caz relatat în carte este cel al unei căprioare urmărită de doi lupi, la care iarăși autorul a fost martor și salvator. După ce au fost alungați lupii, ni se

povestește cum împreună cu tatăl său, aflați într-o pădure din apropiere cu sania după lemne, a observat faptul că gingașa vietate care-l privea, era rănită la pulpa din spate. După ce a fost liniștită și căprioara s-a convins că ei nu erau dușmani, i-a urmat în spatele saniei trase de boi până acasă, unde a doua zi au văzut-o ronțând dintr-o pală de fân alături de vitele lor.

Emoționante sunt și povestirile despre cerbul care a intrat în curtea unui vecin și s-a dus direct la ieslea vacilor, fiind rupt de foame, sau despre o pisică mamă adoptivă a unui pui de iepuraș, ori despre o cloșcă ce adoptase doi cățeluși.

Relatarea ar putea continua, despre multe alte întâmplări din lumea plantelor și animalelor, pe care generalul Petre Similean ni le înfățișează în forme atractive. De aceea considerăm că această carte despre manifestări de inteligență animală și nu numai, oferă un minunat prilej de desfătare spirituală și de reflecție asupra comportamentului nostru față de semenii din lumea vie.

Pagină realizată de prof. univ. dr. N. VINȚANU

Bun venit, primăvară!

După o iarnă cu puțină zăpadă, dar destul de friguroasă, cu ger, ceață și ploii mocănești de toamnă târzie, a venit, în sfârșit, mult așteptata primăvară.

Încet, încet soarele și-a făcut tot mai simțită prezența, deși Babele, noi sau vechi, și-au cam făcut de cap și anul acesta. Până la urmă, soarele a biruit mângâind pământul și vietățile. Și tot încet, încet covorul multicolor s-a așternut prin grădini și livezi, verdele ierbii fiind năpădit de viorelele firave și de alte floricele parfumate.

Fluturii au început și ei să zboare; au revenit berzele și alte păsări migratoare din ținuturile mai prietenoase decât cele din timpul iernii de pe la noi.

Mugurii corcodușilor, prunilor, piersicilor, cireșilor, magnoliilor au plesnit în bătaia soarelui mângâindu-ne sufletul și inima cu bucurie. Parfumul florilor mă poartă în copilărie asemenea unei madlene proustiene.

S-a declanșat concertul primăverii, fără restricții, nefiind nevoie de pagini de facebook ori de desfășurări online. Oamenii se bucură și ei de renașterea naturii, mai ales că din cauza iernii, dar și a pandemiei au fost nevoiți să stea mai mult în case. Unii curăță pomii, alții pregătesc pământul pentru răsaduri, pentru recoltele viitoare sau trebăluiesc de zor prin câmpurile cu viță de vie.

Să ne bucurăm de aceste minunate priveliști dătătoare de voie bună, sănătate și speranță într-o primăvară frumoasă, într-un an care să ne aducă liniștea și binele mult dorit.

*Prof. învățământ primar,
Tatiana DĂRVĂREANU*

SALONUL DE PICTURĂ „ARTE MICI”

La inițiativa domnului Florin Preda Dochinoiu, pictor și grafician – Motru, s-a organizat cea de-a XII-a ediție a Salonului de pictură „ARTE MICI”, la care au participat tinere talente din întreaga țară și din Diaspora, chiar și din îndepărtata Australie și America. Lăudabil este faptul că orașul Novaci, nu doar că a participat la acest concurs, dar a obținut importante distincții, între care și MARELE PREMIU „ARTE MICI”.

Meritul este fără îndoială al tinerelor talente novăcene, dar și al coordonatoarei Cercului de pictură, Daciana Ungureanu, profesor în cadrul Școlii de Arte Târgu-Jiu, Secția externă Novaci.

Iată premiile obținute:

Alessia Diaconescu – MARELE PREMIU „ARTE MICI” cu lucrarea „Doza de sănătate”

Maria Alexandra Bădulescu – Premiul special „Corneliu Baba” cu lucrarea „Cuza”

Elena Doriană Constantinescu – Premiul special „Semne oltenești” cu lucrarea „Cocoș la răsărit”

Antonia Elena Cuteanu – Premiul special „Curaj în artă” cu lucrarea „Toamnă minunată”

Ana Maria Perpelea – Premiul special „Pași pe curcubeu” cu lucrarea „Copacul care dă lumină”.

Premierea celor 5 tinere talente novăcene s-a

făcut de către primarul orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean, chiar în biroul primarului, unde scaunul a fost ocupat pe rând de premiați. Toți cei cinci premiați, precum și coordonatoarea Cercului de pictură, prof. Daciana Ungureanu au primit calde felicitări și urări de mult succes în activitatea viitoare.

Lucrările tinerelor talente novăcene în domeniul picturii au întrunit sufragiile juriului condus cu competență de domnul Pavel Șușană – București, critic de artă la nivel național.

Felicitări premiaților și coordonatoarei Cercului de pictură, prof. Daciana Ungureanu.

D. CONSTANTIN

REZULTATE FOARTE BUNE OBȚINUTE DE ELEVII LICEULUI TEORETIC NOVACI LA DIVERSE CONCURSURI ȘCOLARE

În ciuda pandemiei și a situației dificile pe care o traversăm, cadrele didactice de la Liceul Teoretic Novaci și-au continuat activitatea în mediul online, pregătind elevii și în vederea participării la diverse concursuri școlare organizate la nivel județean, regional și chiar internațional. În acest fel, noi, cadrele didactice, am încercat să suplینim lipsa olimpiadelor școlare care erau organizate în mod clasic și care au fost anulate și anul acesta de Ministerul Educației și Cercetării din cauza pandemiei. Asemenea sportivilor, și „creierile” trebuie antrenate cu gândul la o competiție. Ca atare, participarea la diverse concursuri școlare este un lucru benefic pentru elevi, altfel ei nu ar mai avea motivație și nu ar mai lucra suplimentar, ceea ce nu e un lucru tocmai bun.

Deși cursurile anului școlar nu s-au încheiat, elevii Liceului Teoretic Novaci și profesorii coordonatori se pot mândri cu rezultate foarte bune. Toloargă Sorinela, elevă coordonată de doamna profesoară Popica Nadia, a obținut premiul I la etapa județeană a Concursului Regional Psiho+. Premii importante au obținut și elevii pregătiți de mine, după cum urmează: Boncea Emil Gabriel - premiul I la Concursul județean de istorie „Personalități gorjane”, premiul II la Concursul județean de istorie EROI AI NEAMULUI ROMĂNEASC- EROI AI MARII UNIRI și premiul III la Concursul județean „DESTINE CULTURALE EUROPENE”; Forțofoi Belmondo Ionuț – mențiune la Concursul județean de istorie EROI AI NEAMULUI ROMĂNEASC- EROI AI MARII UNIRI; Blescău Oana și Vaidianu Andreea – premiul I la Concursul județean de istorie „Personalități gorjane”; Andrei Fabiana și

Făsui Lucia – premiul III la Concursul județean de istorie „Personalități gorjane” iar eleva Stăncioiu Maria Eliza a obținut premiul II la Concursul județean din cadrul Campaniei educaționale „Mesagerii educației”. Eleva Tomescu Florina, sub îndrumarea domnișoarei profesoare Udriște Ica, a obținut premiul al II-lea la Concursul județean „DESTINE CULTURALE EUROPENE”. De asemenea, sub coordonarea doamnei profesoare Popica Mădălina, eleva Crețu-Caragel Sânziana a obținut premiul I la Concursul de eseuri din cadrul Campaniei „Ziua Mondială a Educației” și premiul special la Concursul județean „DESTINE CULTURALE EUROPENE”, iar elevul Fiera Teodor a obținut mențiune la Concursul de eseuri din cadrul Campaniei „Ziua Mondială a Educației”.

La Concursul Internațional „Jurnal de toamnă” (desfășurat în perioada septembrie - noiembrie 2020), eleva Cojei Vanesa, sub îndrumarea doamnei profesoare Firu Iuliana, a obținut premiul al II-lea. Premii frumoase au obținut la F.A.L.L- Festival Autumnal de Limba și literatură, concurs internațional, elevii îndrumați de doamna profesoară Tomescu Oana: premiul I - Abdulhadi Mohamed și Andreea Vaidianu, premiul al II-lea – Golu Denisa, premiul al III-lea – Bărăscu Delia, mențiune – Ciucă Georgiana.

Și nu în ultimul rând, echipa de handbal băieți, antrenată de domnul profesor Colțescu Manuel, s-a clasat pe locul al II-lea la faza județeană a Olimpiadei naționale a Sportului Școlar de Handbal Băieți.

Felicitări elevilor și domnilor profesori pentru dăruire și pentru implicare!

ACHIZIȚII IMPORTANTE PENTRU LICEUL TEORETIC NOVACI PRIN INTERMEDIUL PROIECTULUI PRIVIND ÎNVĂȚĂMÂNTUL SECUNDAR – ROSE

Începând cu octombrie 2020, în cadrul Liceului Teoretic Novaci este implementat sub-proiectul "CREZI IN TINE!" care se desfășoară pe o perioadă de doi ani, respectiv 2020-2022.

Obiectivul general al sub-proiectului "CREZI IN TINE!" îl reprezintă îmbunătățirea calității serviciilor educaționale furnizate de Liceul Teoretic Novaci, în vederea optimizării rezultatelor la examenul de bacalaureat, creșterii gradului de promovabilitate, reducerea absenteismului și abandonului școlar, asigurării egalității de șanse, dezvoltării armonioase a personalității elevilor și inserției rapide pe piața muncii, prin aplicarea unor strategii didactice interactive centrate pe nevoile elevilor și utilizarea unor instrumente remediale, preventive și de dezvoltare personală și profesională a elevilor.

Ca beneficiar al unui grant în cadrul Proiectului pentru Învățământul Secundar/ Romanian Secondary Education Project – ROSE, echipa Liceului Teoretic Novaci își propune să contribuie la reducerea abandonului în învățământul secundar și terțiar și la creșterea ratei de promovare a examenului de bacalaureat.

Grupul țintă este format dintr-un număr de aproximativ 40 elevi/ an, elevi care provin din următoarele categorii: elevi cu CES, elevi proveniți din familii cu părinți plecați în străinătate, elevi defavorizați socio-economic - proveniți din familii cu venituri mici și fără educație, elevi navetiști, elevi proveniți din mediul rural.

Beneficiarii indirecti ai proiectului sunt părinții și comunitatea locală.

Dotările prin proiectul ROSE vor fi utilizate ca centru de resurse pentru

cadrele didactice și elevii liceului. Planul de achiziții din cadrul proiectului este destul de îndrăzneț, până în acest moment baza materială a unității de învățământ îmbogățindu-se cu 9 videoproiectoare și 9 ecrane proiecție, acestea fiind montate deja în sălile de curs și nu în ultimul rând, 47 de laptop-uri care urmează să fie distribuite elevilor din grupul țintă. În perioada următoare vor fi achiziționate șapte table magnetice, încă 8 laptop-uri, o tablă inteligentă și o imprimantă multifuncțională.

Acest proiect este implementat și susținut de un număr de aproximativ 15 cadre didactice, proiectul necesitând un volum mare de muncă din partea profesorilor.

Pe termen lung, se va urmări îmbunătățirea rezultatelor școlare, creșterea sprijinului pentru dezvoltarea personală a elevilor, dezvoltarea abilităților de viață în vederea adaptării la contextul școlar, social și profesional, creșterea ratei de promovabilitate a examenului de bacalaureat și reducerea absenteismului și abandonului școlar. În acest sens, cadrele didactice ale Liceului Teoretic Novaci vor desfășura activități de sprijin, școlare și extrașcolare.

Prof. Alina Ramona ȚICU

TĂBLIȚA

Prof. univ. dr. N. VINȚANU

În vremea aceea, pe la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, copiii care mergeau în primii ani ai școlii primare erau mândri să aibă o tăbliță. Aceasta era puțin mai mare decât o coală A4 de azi, era făcută din ardezie neagră și pe o parte era liniată așa cum sunt azi caietele școlare. Dar cum nu se prea găsea, țara trecând prin mari greutăți după Marele Război, prea puțini copii de la noi din școală aveau tăbliță. Tata fusese cu ceva treburi pe la Craiova și îmi făcuse rost de acest mijloc ingenios de a învăța tainele scrisului și socotitului. Așa că eram tare încântat când domnul învățător Comănescu ne învăța cum să facem literele și cifrele și desenam pe tăbliță cu sărg cerculețe, cârlige sau spirale. Chiar domnul învățător m-a întrebat de mai multe ori cine mi-a adus o așa tăbliță frumoasă, la care eu răspundeam scurt – tata. Urma apoi dialogul dintre domnul învățător și alți copii, întrebându-i de ce nu au și ei tăbliță. Mulți nici nu știau că există așa ceva. Familia noastră, acum vreo 200 de ani a dat primul dascăl care i-a ajutat pe copii să deprindă tainele literelor și cifrelor. Școala, învățarea se bucurau de mult respect, așa că părinții mei își puseseră în gând să mă ajute cât mai mult să merg la școală pentru a ajunge și eu om cu carte, cum se spune.

Deprinderea scrisului, cititului și socotitului era pe atunci greu de învățat. De aceea despre cei care nu puteau învăța se spunea că *n-au fost buni de carte*, că *au fost grei de cap* și de aceea s-au dus la oi, la vaci, la cai. Aici li se părea totul foarte ușor. De fapt aici era o învățare prin imitație, adică ceea ce a făcut un cioban mai bătrân fac și eu, nemaifiind vreme să lucrez cu ceva pe care nu mi-l pot reprezenta, nu pot să-l văd, să-l pipăi. Învățarea literelor și cifrelor, cum aveam să aflu mult mai târziu, după lectura unui metru cub de cărți, era și este și azi, o învățare a unor abstracții, care nu au un corespondent direct în natură decât la începutul istoriei scrisului. De exemplu, litera A provine de la forma capului și coarnelor vacilor egiptene, a căror denumire începea cu această literă. Mai târziu, după sute de ani, pentru ușurința și rapiditatea scrierii acestei

litere, capul vacii a fost întors cu coarnele în jos și botul în sus, dispărând totodată și ochii.

În traista pentru școală, pe atunci ghiozdane aveau domnii fii de boieri, aveam și caiete, atât de română, cât și de matematică, dar și de desen, de muzică sau de științele naturii. Dar la toate obiectele de la clasă făceam exerciții mai întâi pe tăbliță. La muzică îmi aduc aminte că trebuia să desenez portativul, adică să lucrez totul, la desen puteam să dau frâu liber imaginației, la științele naturii să îmi imaginez cum arată pe hârtie un leu, o vacă, un elefant sau vârful unui munte. Din traista de școală nu lipsea călimara, creionul guma și linia. Tot aici mama îmi puneă totdeauna mâncare, de regulă o bucată de carne între două felii de pâine și ceva fructe – un măr, o pară sau câteva prune uscate sau după cum era sezonul. Tăblița o țineam totdeauna învelită într-o țesătură groasă pentru că era foarte casantă și îmi era frică să nu se spargă. Ce mai încoace și încolo, echipamentul școlarului de atunci era compus din ustensile simple, dar intens folosite și procurate cu greu de către părinții elevilor. De aceea era o disciplină severă în păstrarea obiectelor necesare învățării și erau privite cu oarecare smerenie. Probabil pentru că la noi totdeauna știința de carte a fost privită ca o activitate cu valențe sacre. Aceasta poate și pentru că era adânc înfiptă în convingerea oamenilor cum că numai așa poți afla tainele lumii. Spun aceasta deoarece îi auzeam mereu pe oamenii mai bătrâni spunând că toate în lume au un tâlc, o învățătură la care poți ajunge doar dacă stăpânești tainele scrisului, cititului și socotitului.

Săptămânile de școală din clasa I trecuseră cu bine. Învățasem destul de multe din tainele scrisului, cititului și calculului aritmetic. În vacanța de vară fusesem la munte și văzusem pe viu cum este munca la stână, la pădure, la cules de zmeură, ciuperci sau rășină. Făcusem și ceva bani, mai ales de la zmeură și ciupercile de brad atât de căutate în acea vreme. Așa că toamna, la începutul clasei a II-a, ai mei mi-au cumpărat haine și pantofi noi, bunica mi-a țesut în război o traistă nouă de școală. Eram tare mândru că putusem să aduc și eu ceva bani în casă pentru a mi se cumpăra cele necesare școlii.

La vreo trei săptămâni însă după începerea școlii am pățit un mare necaz. În timp ce mă întorceam acasă unii dintre elevii din clase mai mari s-au luat la luptă și

în iureșul înclăștării cei doi au dat peste mine și mi-au spart tăblița. Într-un hohot de plâns am ajuns acasă și abia am reușit să-i spun tatei că mi-au spart tăblița elevii din clasa a VI-a. După ce atras niște înjurături bune, tata a strâns cioburile tăbliței și împreună ne-am dus glonț la părinții celor care produsese dezastrul pentru mine. Văzându-ne la poarta casei, Sandu, că așa îl chema pe unul din băieții cu pricina, a rupt-o la fugă prin grădină. Tatăl băiatului l-a ascultat cu atenție pe tata, a examinat cioburile ce mai rămăseseră din tăbliță, a tras câteva înjurături și l-a strigat pe Sandu să vină la poartă. Acesta era însă ascuns într-o tufă și nu zicea nimic. La un moment dat îl văd pe tatăl lui Sandu că ia un băț aflat lângă poartă și începe să fugă prin grădină. La puțin timp auzim țipetele lui Sandu, în care deslușim doar că a fost o întâmplare, că nu a vrut să spargă tăblița. Tatăl lui căra însă vârtos la lovitură în spinarea băiatului care avusese curajul să recunoască fapta pe care o făcuse.

Împreună cu tata am ajuns acasă la noi și vreo două zile am plâns pentru că nu mai aveam tăblița. În mintea mea de atunci credeam că dacă nu mai am acel obiect atât de îndrăgit de mine, nu o să merg mai departe la școală. N-a fost așa. am început să lucrez mai intens pe caiete, să scriu pe orice foaie liberă pe care o găseam. Rama tăbliței am păstrat-o ani și ani ca pe o piesă rară de muzeu. Era un fel de relicvă sfântă despre începutul descifrării tainelor științei de carte.

ION FLOREA

Draga mea

*Draga mea cu ochi senini
Precum iezorul de munte
Flori de nufăr să-ți anini
În șuvița de pe frunte.*

*Și când vântul va-ndrăzni
Să se joace lin cu ele
Să-nțelegi că poți iubi
Un Luceafăr dintre ele.*

EMINESCU ȘI VERONICA MICLE, O IUBIRE ȘI DINCOLO DE MORMÂNT

Povestea de dragoste dintre poetul Mihai Eminescu și Veronica Micle este una dintre cele mai frumoase, sfâșietoare și pătimașe povești de iubire. Veronica a avut o influență extraordinară asupra lui Eminescu, asupra creației sale poetice, chiar din perioada când era căsătorită cu avocatul Ștefan Micle.

Din momentul în care Eminescu și Veronica Micle se întâlnesc și ea îi dăruiește o oră de intimitate (4/16 februarie 1876), poeziile lui Eminescu încep să exprime iubirea, dragostea imensă care-l cuprinsese, o dragoste trăită mai mult în taină. O iubire pătimașă și zbuțuită, cu un Eminescu chinat de mrejele Veronicăi, cu momente de fericire dar și cu momente de disperare. O iubire mistuitoare exprimată în versuri pline de dor și durere.

Moartea fostului soț al Veronicăi, Ștefan Micle, îi apropie și mai mult după 17 ani în care Eminescu și Veronica au fost amanți, dar perioadele frumoase, pline de farmec alternează cu perioadele mai puțin frumoase cauzate de probleme financiare, lipsa banilor, gelozie, cu întâlniri, despărțiri și împăcări repetate. După moartea lui Ștefan Micle, Veronica a devenit oficial iubita lui Eminescu.

Din păcate, problemele de sănătate ale lui Eminescu s-au accentuat și din cauza iubirii pătimașe pentru Veronica, astfel că el este răpus de boală la 15 iunie 1889. Din acest moment, viața Veronicăi Micle s-a schimbat; i se părea că viața ei este lipsită de sens, iar la 4 august 1889, la a 50-a noapte scursă de la trecerea în neființă a lui Eminescu s-a sinucis la Mănăstirea Văratec, la vârsta de 39 de ani, după o viață pe care ea însăși o definea: „o complicare ciudată de întâmplări, de fericiri care nu m-au fericit”.

La Mănăstirea Văratec se retrăsese la două săptămâni după moartea lui Eminescu, după o viață trăită în adorația geniului eminescian. Povara dragostei lor a fost dusă în mormânt iar iubirea lor și-a luat zborul către o altă lume. O iubire otrăvită de bârfe, gelozii, chinuitoare care a marcat o bună parte din creația poetică a lui Eminescu, care, la un momentdat îi scria Veronicăi: „Așa te iubesc și eu – mai mult decât viața, mai mult decât orice în lume și pururea cu frica-n sân, aș vrea să mor or să murim împreună, ca să nu mai am frica de-a te pierde”.

Veronica Micle era „frumoasă, cu părul bălai și răvășit, ochii mari și albaștri ca cerul senin, cânta ca un înger...” L-a iubit cu sinceritate și pasiune pe Eminescu; o femeie cultivată și inteligentă, de o sinceritate teribilă. O dragoste pentru Eminescu plătită scump, o dragoste din care nu a lipsit răutatea și invidia omenească.

Iată ce-i scria Veronica lui Eminescu într-un moment de mare sinceritate: „Iubește-mă... când o merit mai puțin. Când fac greșeli și îmi cer scuze, când mă port ca o copilă ce sunt, când îți povestesc planurile mele și probabil că te plictisesc, când vorbesc prea mult, câteodată pentru că vreau să mă oprești cu un sărut sau poate că am atât de multe să îți spun, dar nu am timpul necesar, când sunt geloasă pentru că nu mă consider atât de frumoasă și sigură de mine încât știu că tu nu te-ai mulțumi să-ți spun că te iubesc, chiar dacă o simt din toată inima. Doar iubește-mă, te rog”.

Despre Eminescu, geniul poeziei românești, publicația „Novăceanul” a scris mereu. Astăzi, scriu în „Novăceanul” despre marea iubire dintre Eminescu și Veronica Micle, mărturisită și în versuri de mare sensibilitate de însăși cea care i-a tulburat întreaga ființă lui Mihai Eminescu – VERONICA MICLE.

DE-AI ȘTI...

De-ai ști iubite, cât de mult
Mi-i dor de glasul tău s-ascult,
Ai veni pe-aripi de vânt
Și mi-ai spune un cuvânt.

Vorba fie rea sau bună,
Am vorbi-o împreună,
M-ai vedea, eu te-aș privi,
Vorbele s-ar înmulți.

Tu mi-ai spune una mie,
Eu îți-aș spune multe ție
Făr-de rost și chibzuire,
Însă toate de iubire.

Vino dar pe-aripi de vânt,
Vin de-mi spune un cuvânt,
Că mi-i dor atât de mult
Glasul tău să-l mai ascult.

SINGURĂ

De câte ori am tresărit
La fiece mișcare,
Crezând că poate ai venit
Tu, dulce arătare.

Și-apoi de câte ori am plâns,
Văzând că noaptea vine
Și lampa singură o-am stins,
Iubite, fără tine.

O, dac-ai ști de câte ori
Noapțile albe, nedormite,
Ți le-a jertfit până la zori
Sălbateca-mi iubire,

Măcar o clipă-ai fi venit,
Adus ca de ursite-
C-un sărut să pui sfârșit
Durerei nesfârșite!

CEL DIN URMĂ VIS

O visul meu cel mai slăvit,
Frumos și cel din urmă,
Așa cum dulce te-ai ivit
Te stinge și te curmă.

Căci e demult de când am pus
Inimii mele pază,
Și-i mult mai mult de când i-am spus
Iubirii să nu crează.

Și prea târziu să mai aprind
Azi dragostei făclie,

Și-n mintea mea să mai cuprind
O dulce nebunie.

Destul c-o clipă l-am iubit,
Și-o clipă mi-am dus dorul,
Te stinge vis cum te-ai ivit
Stingându-mi și amorul.

Din iubirea pătimașă pentru Veronica Micle s-au născut versuri nemuritoare care răscolesc orice suflet răvășit de patimile iubirii. Închei aceste rânduri cu una dintre vele mai frumoase poezii ale celui mai mare poet român, Mihai Eminescu:

ATÂT DE FRAGEDĂ

Atât de fragedă, te-asemeni
Cu floarea de cireș,
Și ca un înger dintre oameni
În calea vieții mele ieși.
Abia atingi covorul moale,
Mătasa sună sub picior,
Și de la creștet pân-în poale
Plutești ca visul de ușor.
Din încrețirea lungii rochii
Răsai ca marmura în loc-
S-atârână sufletu-mi de ochii

Cei plini de lacrimi și noroc.
O, vis ferice de iubire,
Mireasă blândă din povești,
Nu mai zâmbi! A ta zâmbire
Mi-arată cât de dulce ești.
Cât poți cu-a farmecului noapte
Să-ntuneci ochii mei pe veci,
Cu-a gurii tale calde șoapte,
Cu-mbrățișări de brațe reci.
Deodată trece-o cugetare,
Un vâl pe ochii tăi fierbinți:
E-ntunecata renunțare,
E umbra dulcilor dorinți.
Te duci, ș-am înțeles prea bine
Să nu mă țin de pasul tău,
Pierdută vecinic pentru mine,
Mireasa sufletului meu!
Că te-am zărit e a mea vină
Și vecinic n-o să mi-o mai iert,
Pășii-va visul la lumină
Trezindu-mi dreapta în deșert.
Și să-mi răsai ca o icoană
A pururi verginei Marii,
Pe fruntea ta purtând coroană-
Unde te duci? Când o să vii?

Mihai Eminescu și Veronica Micle, o dragoste eternă pentru inimile și sufletele însetate de iubire.

Constantin DĂRVĂREANU

ION FLOREA

ODĂ

Fată blondă și suavă
Ca un crin stropit de apă
Raze sfinte curg din slavă
Gădilându-te sub pleoapă.

Copleșită te întinzi
Și suspini așa, cu jale,
Eu cu ochii suferinzi
Sorb aroma cârnii tale.

Sărutarea îți primesc
Ca pe-un mir de zile mari
Uitând cântecul ceresc
Când m-atingi cu sânii tari.

Mișcă vântul, beat de slavă,
Iarba umedă și crează,
Fată blondă și suavă
De-am trăi așa o viață.

VINO TU

Răstignit pe-un trunchi
de soare
Dorul cere îndurare,
Eu i-aș da, nu pot acum,
E prea lună și parfum.
Vino tu, copilă dragă,
Cu gurița și-l dezleagă.

PĂDURILE ROMÂNIEI – PATRIMONIUL NAȚIONAL, EUROPEAN ȘI UNIVERSAL

Introducere

Prezenta analiză privind pădurile României are în principal la bază rezultatele din ciclul al II-lea al I.F.N. din perioada 2013-2018

După cum se știe lipsa unor informații actuale și veridice privind situația pădurilor din România în vederea elaborării politicilor, strategiilor și programelor de dezvoltare forestieră și fundamentarea deciziilor și măsurilor de gestionare durabilă a pădurilor ca și prevederile codului silvic și obligațiile internaționale au impus organizarea începând cu anul 2008 a inventarului forestier național I.F.N. 2008-2013 și 2013-2018.

Întrebarea legitimă și firească care se pune este aceea dacă rezultatele IFN din cele două cicluri exprimă situația reală actuală a pădurilor din România. La această întrebare vom încerca să răspundem în cele ce urmează.

Cadrul geografic general

România, țară carpato-danubiano-pontică are o suprafață de 283.358 km² și este situată între latitudinile emisferei boreale de 43°37'07" și 48°15'06" și între 20°15'44" și 29°41'24" longitudine estică.

Deși ocupă o suprafață relativ restrânsă, teritoriul, României prezintă o mare complexitate geologică, geomorfologică, climatică și edafică oglindită printr-o vegetație la fel de complexă.

Sub raport geomorfologic, relieful României se caracterizează prin dispoziția sa concentrică, simetria, proporționalitatea și armonia unităților componente.

Pădurile României

Pădurile actuale de pe teritoriul României își au originea din perioada holocenului când, ca urmare a evoluției climatului din preboreal, boreal, atlantic, suboreal și subatlantic s-a realizat actuala zonare altitudinală și latitudinală a pădurilor în cele 3 mari subzone - molidului, fagului și stejarului.

Cadrul natural fizico-geografic al României este favorabil pentru existența pădurilor în peste 80% din suprafața totală a țării. Suprafața pădurilor României care la cucerirea Daciei de către Imperiul Roman depășea 18 milioane de hectare, s-a redus treptat datorită dezvoltării societății umane. Astfel, la începutul secolului al XIX-lea România era încă acoperită cu păduri în proporție de peste 40% din teritoriu, pentru ca în prezent să ajungă la circa 30%.

Pe baza celor două cicluri de inventar forestier național (IFN) 2008-2013 și 2013-2018 situația pădurilor României se prezintă astfel:

La nivelul anului 2018 suprafața pădurilor României era de 7.037.606,57 hectare ceea ce reprezenta un procent de 29,5% din suprafața țării. Suprafața totală a terenurilor ocupate cu arbori era de 6.929.047,448 hectare și a terenurilor goale de 108.559,122 hectare din care terenuri destinate împăduririi 56.652, 659 hectare și alte terenuri goale 51.906,463 hectare. Din suprafața totală a pădurilor României, 3.710.639 hectare se află pe teritoriul Transilvaniei, 1.816.680 hectare pe teritoriul Țării Românești și 1.401.727 hectare pe teritoriul Moldovei. Pădurile dețin 37% din suprafața Transilvaniei, 19,76% din suprafața Țării Românești și 30,36% din suprafața Moldovei.

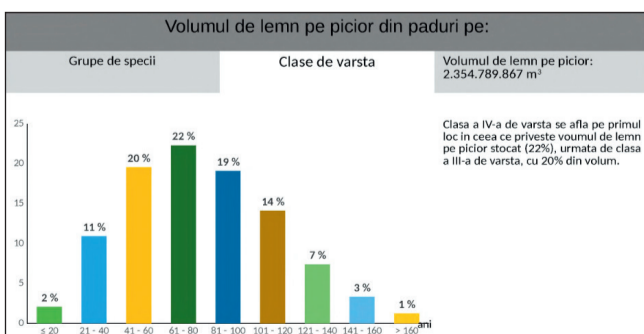
Distribuția pădurilor pe forme de relief se prezintă astfel: 4.086.944 hectare ocupă 59% în zona montană, 2.386.948 hectare ocupă 34% în zona de dealuri și circa 7% în zona de câmpie.

Carpații României sunt ocupați de păduri în proporție de 65%, dealurile și podișurile în proporție de cca 27% iar câmpiile în proporție de cca 5%. În județele Covasna, Harghita, Caraș Severin, Hunedoara, Suceava și Vâlcea proporția pădurilor depășește 60% din suprafață, iar în județele Călărași, Ialomița și Constanța pădurile dețin sub 5% din suprafața lor totală.

În ce privește distribuția suprafeței pădurilor pe specii rășinoasele ocupă circa 36% iar foioasele 74%. Dintre foioasele fagul deține 31%, cvercineele 16%, diversele specii cu lemn tare 20% și diversele specii cu lemn moale 7%.

Distribuția suprafeței pădurilor pe clase de vârstă este redată în figura 1. Din acest grafic rezultă că dominante sunt clasele a III-a de vârstă (41-60 ani) cu 20%, clasa a IV-a (61-80 ani) cu 19% și clasa a II-a (21-40 ani) cu 18%. Arborete preexploatabile de clasa a V-a de vârstă ocupă 14% iar cele exploatabile și trecute de vârsta exploatabilității adică clasa a VI-a de producție și peste, ocupă 18%.

În ce privește volumul de masă lemnoasă pe picior, acesta este în prezent de 2.354.789.866,781 m³, cu 133.196.307 m³ mai mare decât acum 5 ani în 2013. În fiecare an începând din 2013 volumul de lemn pe picior a crescut cu 26.639.333 m³. Din volumul total pe picior rășinoasele dețin 32% iar foioasele 68%. Dintre foioase, fagul deține 38%, cvercineele 13%, diversele tari 12% și diversele moi 5%.

Referitor la distribuția volumului total pe picior pe clase de vârstă, clasa a IV-a (61-80 ani) deține 22%, clasa a III-a (41-

60 ani) 20% și clasa a V-a (81-100 ani) 19%. Volumul arboretelor exploatabile și trecute de vârsta exploatabilității (adică clasa a VI-a și peste) 25%.

Volumul mediu la hectar pe specii este redat în fig.4. Din această figură rezultă că rășinoasele ocupă primul loc cu un volum mare la hectar de 424 m³, urmat de fag cu 417 m³, cvercineele 279 m³, foioase moi 250 m³ și foioase tari 200 m³. Per total arborete la nivelul întregii țări, volumul mediu la hectar este de 340 m³.

Distribuția volumului mediu la hectar pe clase de vârstă este redat în figura 5. Din această figură rezultă că cel mai mare volum mediu la hectar se realizează în clasa a VIII-a de vârstă 141-160 ani cu 555 m³/ha urmată de clasa a IX-a de vârstă >160 ani, cu 536 m³/ha și de clasa a VII-a (121-140 ani) cu 526 m³/ha. Arborete preexploatabile clasa a V-a de vârstă (81-100 ani) realizează 469 m³/ha iar cele exploatabile clasa a VI-a (100-120 ani) 494 m³/ha.

Pe mari regiuni geografice cel mai mare volum pe picior este situat în Transilvania 53,78%, urmat de Moldova 23,23% și Țara Românească cu 22,99%. În Transilvania fagul deține 42%, rășinoasele 29%, cvercineele 14%, foioasele tari 12% și foioasele moi 3%.

Creșterea medie curentă anuală în volum a pădurilor din România este de 58.622.946 m³ (fig.6). La această creștere medie curentă anuală rășinoasele contribuie cu 33% iar foioasele cu 67%. Dintre foioasele fagul contribuie cu 32%, cvercineele cu 14%, diversele specii cu lemn tare cu 15% și cele cu lemn moale cu 6%. 24% din creșterea curentă medie anuală este realizată de pădurile din clasa a III-a de vârstă 41-60 ani, 21% de cele din clasa a IV-a de vârstă și 18% din cele din clasa a II-a de vârstă.

Creșterea medie curentă anuală la hectar este redată în figura 7. Per total păduri, ea este de 8,46m³/an/ha, rășinoasele având 10,9 m³/an/ha, fagul 9,0 m³/an/ha, cvercineele 7,2 m³/an/ha, diversele foioase moi 7,4 m³/an/ha și foioasele tari 6,0 m³/an/ha. Creșterea medie curentă la hectar pe clase de vârstă este redată în figura 8. Cea mai mare creștere a arboretelor din clasa a III-a de vârstă 41-60 ani cu 10,1 m³/an/ha, urmate de arboretele din clasa a IV-a de vârstă 61-80 ani cu 9,1 m³/an/ha apoi clasa a V-a cu 9,0 m³/an/ha, clasa a VI-a 100-120 ani 8,8 m³/an/ha. Foarte mari și surprinzătoare sunt și creșterile de la arboretele vârstnice VII, VIII și IX cu 8,3 respectiv 8,2 m³/an/ha.

Arboretele cu consistență plină sau aproape plină 0,7-1,0 dețin 83% din totalul arboretelor, cele cu consistență 0,4-0,6 (brăcuite sau parcurse cu tăieri de regenerare) dețin 13%, iar cele degajate sau parcurse cu tăieri de regenerare numai 3%.

Pădurile disponibile pentru recoltarea lemnului dețin 80% din totalul suprafeței pădurilor din România, iar cele din care nu se poate recolta masa lemnoasă (păduri de protecție sau alte suprafețe de păduri unde recoltarea este nerentabilă) dețin numai 20%.

Volumul mediu recoltat pe baza datelor IFN a fost de 19,289 milioane m³ în anul 2013, 17,889 milioane m³ în anul 2014, 18,133 milioane m³ în 2015, 17,198 milioane m³ în anul 2016 și 18,316 milioane m³ în 2017 și circa 17,000 milioane m³ în 2018. Plecând de la premiza că datele prezentate de IFN sunt obținute pe baza unei metodologii verificate și de alte țări ca Norvegia, Finlanda, Suedia, Austria, Franța, Elveția, Germania și deci sunt corecte ne permitem să facem câteva constatări generale privind situația actuală a pădurilor din România.

O primă constatare este aceea că starea actuală a pădurilor din România este departe de a fi catastrofală așa cum o prezintă Casandrele din politică, ONG-urile sau mass media și aceasta pentru următoarele considerente:

- suprafața pădurilor a crescut de la 6,3 milioane hectare la circa 7 milioane hectare la nivelul anului 2018;
- arboretele cu consistență plină sau aproape plină reprezintă 83% din totalul arboretelor, iar cele cu consistență scăzută sau redusă (sub 0,6) care sunt fie parcurse cu tăieri de regenerare fie arborete degradate sau brăcuite reprezintă numai 17%;
- condițiile staționale ale pădurilor din România sunt deosebit de favorabile oglindite prin indicatorii volumului mediu la hectar (340 m³) creșterea medie curentă (8,46 m³/an/ha) distribuția pădurilor pe clase de producție, clase de vârstă etc.
- creșterea medie curentă anuală a pădurilor României atinge impresionanta cifră de 58.622.946 m³ ceea ce denotă că pădurile României în actuala lor structură (compoziție, consistență, distribuția pe vârste și clase de producție) dispun de un potențial de producție foarte ridicat.
- distribuția suprafeței pădurilor pe clase de vârstă este relativ echilibrată și corespunzătoare, cea mai mare suprafață ocupând clasele a III-a (41-60 ani) și a IV-a (61-80 ani) cu 39% respectiv arboretele cu creșterea curentă medie anuală cea mai mare care reprezintă 45% din creșterea curentă medie anuală totală.

- suprafața pădurilor disponibilă pentru recoltarea lemnului reprezintă 80% din suprafața totală ceea ce permite o contribuție importantă la dezvoltarea economiei țării.

- suprafața arboretelor exploatabile și trecute de vârsta exploatabilității ocupă 15% iar volumul corespunzător acestora reprezintă 22% din volumul pe picior.

Rezultatele prezentate de IFN privind volumul de lemn recoltat legal și ilegal sunt cele care au inflamat societatea românească. Asupra acestor aspecte aș dori să prezint unele opinii personale. În primul rând trebuie atins faptul că fenomenul tăierilor ilegale este o realitate în România care nu poate fi contestată. Surprinzătoare este însă cifra volumului recoltat care, după părerea mea este greu de acceptat din mai multe puncte de vedere. 20 milioane de metri cubi de masă lemnoasă tăiați ilegal

în fiecare an este greu de acceptat întrucât este un volum imens care trebuia doborât, secționat, transportat, și eventual prelucrat sau ars drept combustibil. Cu ajutorul metodologiei utilizate de către I.F.N., volumul total recoltat legal și ilegal a fost de 38.692.588 m³ calculat pentru 43.622 arbori din cei 73.114 care nu au mai fost găsiți la I.F.N. II. Din cei 450.550 arbori măsurați de I.F.N. în ciclul I, 73.114 nu au mai fost găsiți în I.F.N. II, iar dintre aceștia 43.622 au fost luați în calculul volumului extras legal. În categoria arborilor luați în considerare la calculul volumului arborilor tăiați ilegal intră 7.471 arbori fără cioată aparținând speciilor salcâm, fag, carpen, molid, cer, stejar, gorun etc. Distribuția numărului de arbori fără cioată luați în calcul la stabilirea volumului recoltat distribuiți pe categorii de diametre este de tip exponențial, majoritatea lor fiind arbori cu diametre sub 32 cm (80% între 6-19 cm), 10% între 20-29 cm și 10% peste 30 cm. De asemenea și distribuția celor 43.622 arbori lipsă la inventarierea din I.F.N. I (tăiați prin tăieri repetate sau rase) și fără cioate pe categorii de diametre are aceeași alură exponențială, peste 80% având diametre sub 20 cm, ceea ce rezultă că aceștia aparțin prajinisului și rărișului care fac obiectul curățirilor și a răriturilor și care cu siguranță a fost utilizat ca lemn de foc. Din cei 7.471 arbori fără cioată lipsă în etapa a II-a, majoritatea aparțin speciilor utilizate ca lemn de foc salcâm 4.360, fag 1.300, carpen 1.900, stejar 1.440, gorun 1.420 etc. Din volumul total extras legal și ilegal anual circa 5.000.000 m³ reprezintă arbori cu d<20 cm, circa 13.000.000 m³ au diametre între 20 și 40 iar 7.000.000 m³ cu diametre cuprinse între 40 și 50 cm și 13.000.000 cu d>50 cm.

În analiza lor privind volumul de lemn recoltat anual, Seceleanu și Tamaș 2019 consideră că acesta este afectat de unele erori la măsurarea diametrelor și a înălțimilor arborilor pe teren, de utilizarea ecuației de regresie dublu logaritmică fără a lua în considerare eroarea de determinare a volumului specificat în literatură de specialitate de +/-14-16% la probabilitatea de transgresiune de 95%. Aceiași autori apreciază că cifra volumului de lemn recoltat supus avizării CACS în octombrie 2018 este departe de a fi stabilită pe informații și procedee corecte astfel că ea nu poate fi luată în considerare la formularea unor concluzii pertinente referitoare la nivelul tăierilor din pădurile României.

De asemenea, compararea acestor valori estimate prin tehnici de eșantionare la parametrii ce depășesc cu mult valorile limită asumate de I.F.N., cu volumul de lemn recoltat obținut prin alte procedee dendrometrice raportat la I.N.S. este lipsită de profesionalism.

Care sunt după părerea noastră factorii care au contribuit și contribuie la fenomenul tăierilor ilegale? Primul factor care a contribuit și contribuie decisiv la practicarea tăierilor ilegale este privatizarea pădurilor. Nu contestăm că tăierile ilegale au existat și mai există încă în pădurile administrate de stat atât înainte de 1990 cât și după aceea. Dar fenomenul s-a extins mult când peste jumătate din suprafața pădurilor țării a trecut în proprietate privată. Tăieri ilegale s-au practicat în toate pădurile proprietate privată dar mai ales în cele ale persoanelor fizice cu suprafețe reduse și care nu au avut asigurată paza. Majoritatea tăierilor ilegale s-au efectuat pentru procurarea lemnului de foc și a construcțiilor rurale.

În pădurile ramase în proprietatea statului tăierile ilegale au fost favorizate de amestecul politicului, Regia Națională a Pădurilor fiind un „sponsor” important pentru toate guvernele și toate partidele politice aflate la guvernare.

Al doilea factor care a favorizat practicarea tăierilor ilegale este legat de vânzarea masei lemnoase pe picior. Cele circa 4.500-5.000 de societăți comerciale (SRL-uri) care s-au înființat și care au ca obiect de activitate exploatarea și prelucrarea primară a lemnului licitând masa lemnoasă pe picior au intrat în pădure unde în complicitate cu administratorul pădurilor au tăiat cantități mai mari comparativ cu cele prevăzute în actele de punere în valoare. Dar, chiar și în aceste condiții să presupunem că circa 4.000 de SRL-uri care licitează în medie 10.000 m³/an dacă ar tăia ilegal fiecare circa 100 m³ volumul total ar ajunge doar la 400.000 m³ iar dacă ar tăia ilegal 1.000 m³ volumul total ar ajunge doar la 4.000.000 m³. Nu e lipsit de importanță să precizăm că în Franța unde se exploatează anual circa 47.000.000 m³ de pe circa 17.000.000 hectare se admite ca circa 2.500.000 m³ scapă statisticilor oficiale.

De ce noi nu vrem să admitem că volumul tăierilor legale și ilegale este afectat de o serie de erori care pot merge până la 20% din volumul total al tăierilor adică circa 4.000.000 m³. Renunțarea la vânzarea lemnului pe picior și trecerea lui la vânzarea la drum auto (marginea parchetului) ar reduce cu siguranță posibilitatea tăierilor ilegale de către firmele de exploatare.

În concluzie, dacă admitem că datele furnizate de I.F.N. sunt reale și corecte atunci să admitem cu unele rezerve și volumul tăierilor legale și ilegale dar și indicatorii de caracterizare a fondului forestier național care demonstrează că pădurile României nu sunt nici pe departe într-o stare jalnică, ba chiar din contră acești indicatori demonstrează cu argumente solide că starea actuală a fondului forestier național este mai mult decât satisfăcătoare și că modul lor de gospodărire practicat până în prezent a fost corespunzător.

Strigătele de alarmă ale reprezentanților ONG-urilor dar și a reprezentanților mass media și cele ale unor politicieni nu sunt susținute de rezultatele inventarului fondului forestier național dacă vor să fie corecți.

Prof. univ. dr. ing. Dumitru Romulus TÂRZIU
Universitatea Transilvania Brașov, Facultatea de
Silvicultură și Exploatare Forestiere

GÂNDURI ÎN PRAG DE MARE SĂRBĂTOARE - ÎNVIEREA DOMNULUI

Suntem la doar câteva zile de Sfintele Sărbători de Paști - ÎNVIEREA DOMNULUI. Este Sărbătoarea care aduce Lumină în casa sufletului nostru, când avem nevoie de mai multă încredere, iubire, speranță.

De un an și ceva parcurgem o perioadă grea din istoria omenirii. Vremurile nu sunt prea bune și sunt puține speranțe să se îndrepte prea repede fiindcă nu este voință și mai ales s-a cam pierdut bunul simț. Asta și pentru că o parte a mass-media infectează mereu spațiul public cu tot felul de „propagandiști” care nu ne doresc binele, din contră, ne infectează viața. Este timpul să conștientizăm că fiecare om este responsabil pentru faptele sale, fapte care pot influența viața întregii comunități din care facem parte. Greutățile vieții ne învață să fim mai buni, să luptăm pentru sănătatea corpului și minții noastre. Greutățile vieții apropie oamenii, oamenii adevărați, nu pe cei care și-au pierdut bunul simț. Să nu ne luăm după ceea ce vedem acasă la televizor sau după ceea ce fac unii prin orașe pentru că li s-au micșorat câștigurile (destul de mari pentru unii care nu fac aproape nimic) ori pentru a-și croi platforme de viitor. Să rămânem oameni înaintea lui Dumnezeu, să avem înțelepciunea să alegem între bine și rău. Doar trecând prin greutăți cunoști adevărații oameni, adevărații prieteni care rămân lângă tine în momentele grele.

Credeam că după Evenimentele din Decembrie 1989 lucrurile se vor schimba în această țară. Din păcate, nu numai că nu s-au schimbat, din contră au luat o turnură neașteptată: o luptă nebună pentru îmbogățire, cu orice preț, luptă pentru ocuparea portofoliilor care să aducă tot mai multe foloase pentru unii, mai puțin pentru toți oamenii, accesarea în tot felul de funcții pe bază de relații etc. Din păcate,

vorbele lui I.L. Caragiale, de la a cărui naștere s-au împlinit în februarie 169 de ani, sunt valabile și astăzi: „În România, lingușirea și hoția sunt virtuți”.

Maica Tereza spunea: „Este foamete pe pământ nu pentru că nu putem să-i săturăm pe săraci, ci pentru că nu-i putem sătura pe bogați”. Peste tot există oameni bogați și oameni săraci; în foarte multe cazuri diferența este făcută de cei cu curaj, cu „propte”, cu dorința de a acapara cât mai mult și nu din inteligența lor. Oamenii bogați cred că lumea se învârtă în jurul lor, dar ar trebui să priceapă că faptele rele se vor întoarce într-o bună zi împotriva lor. Să nu uite că și ei au doar o viață și că a reuși în viață nu înseamnă doar să câștigi cât mai mult, să acumulezi bogății cât mai multe, bani, plăceri peste măsură. Toate acestea pot fi temporare și nu permanente.

Trec uneori pe Transalpina și mă minunez când văd că Plaiul novăcenilor cinstiți, împrăștiți din Moșia Novaci-Streini, proprietate a răposatului Constantin Vlădoianu (conform Planului Topografic-1874) a ajuns la alte destinații.

Există suficiente exemple când unii oameni s-au ridicat atât de sus încât când au ajuns acolo sus s-au prăbușit la prima adiere de vânt. Și să ținem cont: „când urci pe scara vieții nu uita să dai Bună Ziua la toată lumea, ca atunci când vei coborî să aibe cine să-ți răspundă”.

Multe lucruri țin de educație. Să ne gândim la viitorul copiilor noștri. Lucrurile în societatea de astăzi merg destul de prost. Copiii învață din „șmecheriile” și lipsa de respect a celor care nu se mai saturează. Ce să învețe copiii când școala a ajuns atât de jos, când știe, nu știe carte, copilul trece clasa, când dascălul este obligat să-și „confeționeze” tot felul de dosare pentru a nu-și pierde postul, când cei cu relații

Constantin DĂRVĂREANU

își fac loc în mod necinstit? E bine ca uneori să stăm față în față cu noi înșine, să ne cunoaștem mai bine, cum spunea Tales din Milet, și să înțelegem adevăratul sens al vieții, să nu îndepărtăm lumea din jurul nostru doar pentru a demonstra cuiva că-i ești alături în totalitate și mai ales să avem în vedere că „omul este singura ființă care, se lasă, condus de cineva mai prost decât el!” (Kassai Lajos). Să nu uităm niciodată de unde am plecat, indiferent unde ajungem. Este nevoie de echilibru în toate. Poți fi apreciat prin ceea ce faci pentru toți oamenii, pentru ceea ce ai în sufletul tău. Să nu uităm că există o singură frumusețe care niciodată nu se ofilește, frumusețea sufletului. Și să nu uităm vorbele lui Voltaire: „Frumusețea încântă ochii, dar bunătatea farmecă sufletul”.

Viața a dovedit că mirosmele veșniciei se găsesc în iubirea de Dumnezeu și Biserică și că e bine să semănăm mereu florile sfințeniei, ale credinței, smereniei, ale bunătății, cinstei și demnității omenești, flori care trebuie propovăduite în viața și casele tuturor oamenilor.

Să nu uităm că mai sunt oameni care nu au ce pune copiilor pe masă, chiar și în Sfântă zi de Paște. Să nu ne pese doar de noi. Și mai ales să nu uităm că adevărata avere este sănătatea, că banii ne aduc neliniște, dorința de a avea cât mai mult, sfidare, ne dezumanizează și că în nici un caz, nu putem cumpăra cu bani sănătatea și tinerețea. Cândva vom plăti pentru lucrurile pe care ar trebui să nu le facem.

Pot fi schimbate aceste lucruri? Cu siguranță că DA, dacă nu ne-am pierdut ultima fărâmă de bun simț, dacă sădim în inima și sufletul nostru cele mai curate și nobile sentimente umane.

Cristian GRECOIU

Călugărul și vânătorii

(Articol reprodus din „Lumina Satelor”, an II, nr.9-10, pag.245-248)

„În fostul schit Novaci-Străini din plaiul Novacilor, la nord de comuna Novaci, aproape de șesul Plaiului, a fost odată un schit cu călugări, în acel frumos loc șes, unde sunt și astăzi pruni, meri, peri și vreo doi castani, loc frumos și împrejmuț cu pădure, de la care mai spre răsărit, e o curmătură cu poiană frumoasă. La acest schit de pe la 1830-1850 a fost mai totdeauna câte 10-11 călugări; era și unu Samson monahul ce se află în pomelnicele Dogăreștilor din Novaci, se zice că ar fi fost din o familie cu ei. Acest călugăr mare la corp, era pe acea vreme cam starețul lor. În una din zile plecă dimineața prin pădure spre „Bolovanii Roibului” loc cu același nume și astăzi, adică spre miazănoapte și răsărit de schit și văzând ceva, o taie de fugă prin pădure, pe coastă la vale; fugi, fugi, nu glumă cu frunzele homolog și pârâind vreascurile sub picioarele călugărului. Să pomene cu un vânător, ce era băgat în o butură scorbutoasă, strigându-i cu glas tare: - Stai călugăre că te împușc! Stai că te împușc! Călugăru tremurând stete. Vânătorul: - De ce fugi? Unde-i ursul, ca să-l împușc eu? Aide înapoi cu mine și-mi arată vânatul; iar altfel ești pierdut! Bietul călugăr zise: lasă-mă de rasă ca să fug, că nu e bine. Vânătorul: Nu te las orice ar fi, dar ce-

ai văzut? Că eu am pușca bine gătită și acum, numai să văd, nu îmi scapă orice ar fi. Of! Of! exclamă călugărul, apoi eu văzui coala pe dracu. Închină-te bine Petre și hai să fugim că ăla face tot rele, pe unde îți iasă înainte; o fi pierit, zise vânătorul, că eu nu am văzut draci pe unde am umblat și de când sunt. Draci sunt oamenii răi. Ași! Nu e așa Petre. Haide, te rog, de mi-l arată și mie. Dar stai o secundă să fac semn și lui Dinu. Veni iute și Dinu, tot vânător. Petru nu lăsă călugărul de rasă cu nici un chip și stăruiră amândoi vânătorii asupra călugărului ca să le arate vânatul, crezând că ori e urs, ori e mistreată fătată și-l luură mai mult cu sila ca să le arate pe dracu când acolo ce să vadă: se rupsese din o dungă de pârâu un mal și se vedea un cazan cu aur povârbind în vale. Călugărul voi să fugă, iar vânătorii de bucurie li se pără că visează; așa că unu-l ținu de rasă și altul se duse de puse mâna pe bani și apoi îl lăsară. Călugărul fugi plângând și dede și de Cozma monahul cu sarcina cu lemne, care văzuse și el pe furis în pădure toate cum se petrecuseră. Vânătorii acum plini de bucurie de găsirea comorii, puseră și mâncară cea din urmă mâncare, apoi Diavolul, care urzește relele, le aduse fel de fel de gânduri rele și la unul și la altul. „Că de ce nu i-oi fi

găsit numai eu” își zicea fiecare din ei în gândul lor și mai cu seamă Petru, că de ce oi mai fi strigat și pe Dinu; așa pândiră pe lângă comoară până aproape de seară și atunci făcură sfat ca unul să coboare în Novaci în sat, ca să iasă cu caii și cu disații la noaptea viitoare ca să ridice comoara; iar celălalt să o păzească acolo, ca să nu li-o ia călugării de la schit, ori alții să o nimerească. Dinu veni în sat spuse nevastei de frumosul vânat, arătându-i și vreo 10 galbeni ce luase la el. Nevasta sa, care avea o rea creștere, pregăti niște bucate și băutură cu otravă, învățând pe Dinu să nu guste din ele ci să le cinstească lui Petru ca să moară și să le rămână toți banii lor. Lui Petru, care se căia că mai dă din bani și lui Dinu, că el sprijinise pe călugăr fugind, i venise în cap ca când o venii Dinu cu caii în pădure să-l împuște și să ia singur banii. Plănuit și făcut. Așa că Dinu muri împușcat, iar Petru muri când mâncă și beu din ploștile pregătite lui. Se zice că călugării ar fi mutat comoara în alt loc, săpături se fac destule și acum și mulți spun că văd noaptea focuri (bani jucând) pe plaiul Novaciului”.

Preot Paroh Filimon Comănescu, Com. Novaci-Gorj (Auzită de la bătrânul Sandu Comănescu)

Lucia Silvia Podeanu

Ploaie de lumină

Ploaie de lumină peste ramuri
Albul pur al lacrimilor
Picurat în flori
Zi de primăvară caldă și senină
Zi când cerurile toate s-au deschis

Când lumina iubirii
divine învăluie
făptura din noi
Căci singură n-ar fi putut să deștepte
în ea

Sămânță de stea
Sufletul e vindecat
în săptămâna pătimirii
Zi de așteptare a mării Învierii

Calmul și tăcerea cuprind firea
Viața pretutindeni a pornit.
Curățat de vina ancestrală
Omu-i iar primit în Paradis.

IONUȚ VINȚANU

LA COLIBA DIN VÂRFUL PARÂNG

Auzisem câteva povești despre viața ciobanilor pe vârfurile înalte ale munților noștri, dar nu puteam să-mi imaginez bine cum poți să trăiești în acele locuri. Într-o zi, tata, după ce-l tot întrebam despre „viața ciobanului de la miei”, îmi spune că mâine vom merge la Coliba din vârful Parângul Mic.

M-am sculat dis de dimineață și împreună cu tata, după vreo oră de călătorie cu Opelul nostru pe Transalpina, am ajuns la Lotru. Aici, la Cabana unde odată a fost cabanier vreo 50 de ani Nea Ghișe, o rudă îndepărtată dinspre bunica, am mâncat ceva „păstoresc”, adică mămăligă cu brânză, smântână la tigaie și iaurt, sau lapte covăsit, cum i se spune pe aici. Tata și-a consumat gânditor și o ceașcă de cafea și am pornit spre Groapa Seacă.

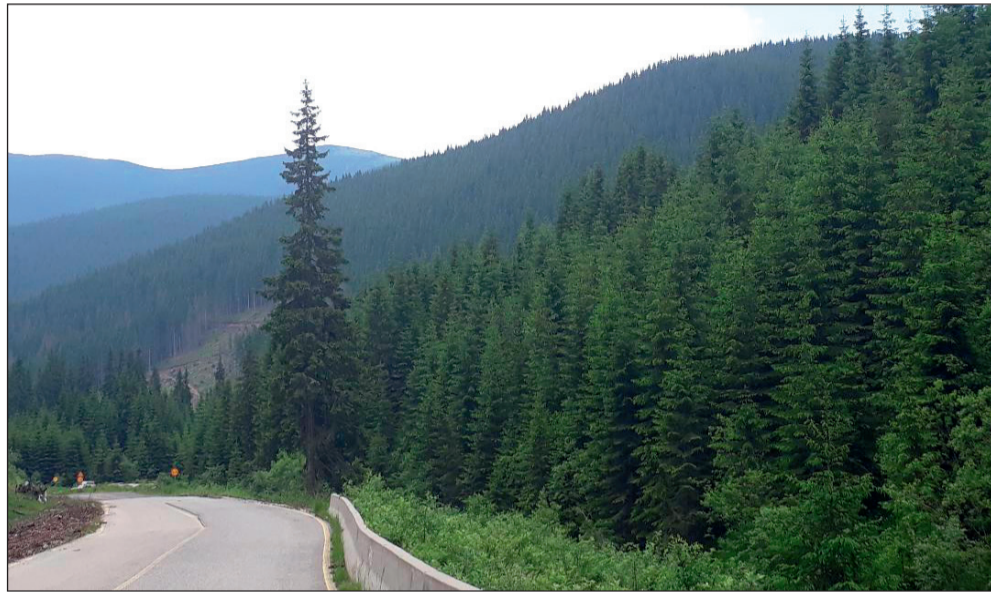
O priveliște de vis s-a deschis în fața noastră: brazi seculari de un intens verde închis, susurul lin al Lotrului și doar câte un chiot al vreunui cioban sau un lătrat de câine în depărtare. Ajunși la Groapa Seacă (1598 m) facem un scurt popas și aflăm de la tata că nu departe de aici erau, până în 1918, bornele de frontieră ale Țării Românești cu Austro-Ungaria și că în acele vremuri erau dese încăierări ale ciobanilor cu „finanții” stăpânilor străine din Mărginimea Sibiului și Districtul Hunedoara.

Pornim cu mașina mai departe pe Jieț, apoi virăm la stânga și ajungem la Cabanele Universității de Educație Fizică și Sport, lângă vârful Parângul Mic (2074 m) unde se află o serie de studenți pentru cursul de orientare turistică. Acolo ne întâmpină un coleg de-al tatei de la facultate, care ne invită la masă și apoi să ne odihnim. Tata îl roagă să mai amânăm masa și odihna încă vreo 5-6 ore pentru a ajunge la Coliba ciobanilor de la miei, de lângă Parângul Mic. Colegul tatei face ochii mari când aude de intenția noastră și ne atenționează că drumul e anevoios și nu crede că putem să-l parcurgem în timpul propus. Văzându-ne așa încrezători în forțele noastre de turiști montani, își dă oarecum acordul.

Drumul până la colibă este într-adevăr anevoios. Aici ne întâmpină doi ciobani cu vreo 3-4 câini și o turmă uriașă de miei. Unul dintre ciobani este trecut bine de vârsta tinereții, iar al doilea aproape un

băiețandru. După prezentările făcute, „vătaful” mieilor ne spune că îl știe pe tata mai demult. Despre miei, vreo 500 la număr, ne spune că le-a mers bine anul acesta, că au avut iarbă bună. Doar „lighioane” mai strică liniștea vârfurilor în ceas de noapte și vifonițele care vin pe aici și vara.

Nea Gheorghe, căci așa îl chema pe „vătaful” mieilor, ne îmbie la un blid de jintiță. În timp ce tata, surzând în colțul gurii, îi mulțumește frumos pentru gest, gustăm 3-4 înghițituri. Rămân nedumerit pentru că nu prea se aseamănă cu nimic din

ceea ce mâncasem până atunci: nici prea dulce, nici prea acră, cu ceva gogoloaie de brânză prin ea și cu miros de rășină. Tata mă îndeamnă să beau vârtos, măcar zerul, că face bine la stomac, inclusiv la ten. Nea Gheorghe râde cu gura până la urechi de mimica și pantomima mea, spunându-i tatei că trebuia să mă aducă mai des pe la stână.

Tata îl roagă să ne lase să-i vizităm coliba. Pentru moment pare nedumerit, dar fața i se luminează când aude că mai sunt azi oameni care vor să vadă cum arată o colibă. La câțiva metri de locul unde ne aflăm, vedem o îngrămădire de bolovani de formă dreptunghiulară, puțin îngropată în pământ, cu un acoperiș din crengi de jip și jneapăn peste care erau lespezi de piatră și glij, adică bucăți de pământ cu iarbă. Ca mărime cred că avea vreo 4-5 m². Zidul de piatră era tot

împănă cu glij bine înierbate. În spatele ei se află „oborul” mieilor, o îngrămădire de bolovani de formă aproximativ circulară în care turma este adăpostită peste noapte sau în caz de vifoniță puternică. Intrarea în colibă este în partea dinspre sud. Atât coliba cât și târla mieilor erau apărate de un grup semeț de stânci în partea de apus, pentru că aici face ravagii Vântul Mare. În interior, în partea stângă, era o mică vatră pentru pregătirea mâncării. La sosire observasem că mai era o vatră și afară, unde se pregătea

locuit, ci pentru a păstra hrana și îmbrăcămintea necesare ciobanilor sau pentru a face focul în caz de vreme rea. Aceștia dorm afară, sub cerul liber, păzind mieii de „jigăni” sau de hoți care, după cum am aflat, s-au înmulțit foarte mult de câțiva ani încoace. Aidoma ciobanului din Miorița, păstorilor de aici Soarele și stelele cerului de un albastru intens, câțiva vulturi care se rotesc uneori deasupra vârfurilor din apropiere, tufșurile de jip și jneapăn, iarba grasă cu floricele mici, multicolore și turma de miei le sunt tovarăși de nădejde.

Nea Gheorghe se uită surzând la noi și ne întreabă dacă ne place cum arată „apartamentul” celor doi ciobani, aici la peste 2000 de metri. Mă uit la tata pentru că nu știu ce să răspund. Acesta începe să ne explice că de fapt, colibe au fost primele locuințe artificiale construite la suprafața pământului, după ieșirea omului din peșteri, în urma retragerii ghetarilor și încălzirii climei acum multe mii de ani în urmă. Cel puțin așa au scos la iveală descoperirile arheologice de la Terra Amata, de lângă Nisa, din sudul Franței, unde s-au dezagropat colibe foarte bine conservate, a căror vechime ar avea, după unii arheologi, aproape 250000 de ani și care seamănă destul de bine cu cea a ciobanilor noștri, numai că aveau dimensiuni mult mai mari.

Gândul rătăcitor plonjează în negurile istoriei. Vasăzică, avem în fața noastră o locuință pe care a inventat-o omul cu sute de mii de ani în urmă. Simt cum îmi trece un fior prin tot corpul, datorat întâlnirii neașteptate cu civilizația ancestrală a oamenilor din aceste locuri. Îndrăznesc să întreb cam ce vechime are coliba asta, în care ne aflăm. Nea Gheorghe ne spune că nu știe exact, dar aici au vărat cu mieii și străbunicii lui.

După câteva clipe de gândire tata adaugă că în această zonă sunt cel puțin 5-6 colibe, între vârful Parângului și Mândra, dar că multe din ele sunt astăzi părăsite. Unele, se crede că sunt de pe vremea dacilor, după modul simplu în care sunt construite, adică doar un țarc de piatră pentru a te putea apăra de vifonița ce vine de la Apus, chiar în miezul verii.

Sărbători cu veselie...

❖ Bulă este foarte supărat că și-a pierdut umbrela și nu-și mai amintește unde a lăsat-o.
-Când ai observat că n-o mai ai?
-Păi, când a încetat ploaia și am vrut s-o închid!
❖ -Ce femei preferați: cele care vorbesc mult sau pe celelalte?
-Care celelalte?
❖ Bulă la doctor:
Dom' doctor, mă doare ficatul!
-Ai băut?
-Am băut, dar tot mă doare!
❖ Iubito, trebuie să recunosc

că te-am înșelat odată cu soprana.
-Și eu iubitele, cu orchestra!
❖ -Draga mea, azi noapte ai strigat prin somn „Nu Vasile! Nu! Cine e Vasile?”
-Dragă, mai contează? Nu ai văzut că l-am refuzat?
❖ -Doctore ce să iau când mă dor picioarele?
-Autobuzul!
❖ Maria îl pregătește pe Ion pentru înmormântare. Îi spală trupul împreună cu o vecină și plânge:
-Doamne, ce-am avut și ce-

am pierdut! Vecina, văzându-l dezbrăcat zice:
-Doamne, Ioane, ce-ai avut și n-am știut!
❖ -De ce nu aveți permisul de conducere la dumneavoastră?
-Păi... e la voi de luna trecută, să nu-mi spuneți că l-ați pierdut!
❖ Dacă te uzi prea mult la picioare, te doare gâtul. Dacă îți uzi prea mult gâtul, te lasă picioarele!
❖ La școală:
-Ionuț, ce știi despre „Nunta Zamfirei?”

-Se amână până va scădea numărul persoanelor infectate...
❖ Două blonde:
-Fată, ce ți-a adus Moșu' anul ăsta?
-Nimic, fată, că nu mai sunt cu el...
❖ Se zice că femeile își iubesc mai mult copiii decât soțul. Și totuși pe copii îi lasă uneori cu vecina...pe soț, niciodată!
❖ Noaptea nunții. El îi spune:
-Draga mea, eu am încredere în tine, nu te voi urmări, verifica etc., dar dacă te

prind că mă înșeli, teucid pe loc.
-Da, iubitele, am înțeles...
-Ce ai înțeles?
-Să nu mă prinzi...
❖ Când o româncă tânără se iubește cu un moș din străinătate se numește „atragere de fonduri europene”.
❖ O domnișoară, în stradă, către un domn mai în vârstă:
- Îmi spuneți, vă rog, cum pot ajunge la maternitate?
- Făcând sex, draga mea, altfel n-ai nici o șansă!

C. D. - Culese de pe internet

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Constantin DĂRVĂREANU, redactor șef
Nicolae VINȚANU, redactor șef adj.
Alina ȚICU, redactor
Cristian GRECOIU, redactor
Tel. 0744 656 726, e-mail: darvareanu@yahoo.com

Publicație lunară tipărită cu sprijinul
Primăriei și Consiliului Local Novaci
și al obștilor de moșneni din Novaci,
Pociovaliștea și Cernădia

Pre-press & print:

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

Tehnoredactare:
RODICA TEIȘI